

Dosarul nr. 2r-391/22

2-21068476-01-2r-20072022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – L. Lavric

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – A. Pahopol, V. Mihaila, R. Pulbere

DECIZIE

21 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Bușev Ghenadie și Bușeva Irina,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de BC "Moldindconbank" SA
către Bușev Ghenadie și Bușeva Irina cu privire la încasarea datoriei și compensarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2022, prin care a fost restituit
apelul declarat de Bușev Ghenadie și Bușeva Irina, împotriva hotărârii Judecătoriei
Chișinău, sediul Centru, din 18 octombrie 2021,

c o n s t a ță :

La 06 mai 2021, BC "Moldindconbank" SA a depus cerere de chemare în judecată către
Bușev Ghenadie și Bușeva Irina, solicitând încasarea datoriei în mărime de 409 358, 82 lei
și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 18 octombrie 2021, s-a admis
cererea de chemare în judecată depusă de BC "Moldindconbank" SA.

S-au încasat, în mod solidar, de la Bușev Ghenadie și Bușeva Irina în beneficiul BC
"Moldindconbank" SA, datoria formată în baza contractelor de credit nr. 35/2018 din 06
martie 2018, nr. 36/2018 din 06 martie 2018, nr. 131/2018 din 11 iulie 2018 și ale
contractelor de fidejusiune nr. 35F/2018 din 06 martie 2018, nr. 36F/2018 din 06 martie
2018 și nr. 131F/2018 din 11 iulie 2018, în mărime de 409 358, 82 lei, și cheltuielile de
judecată formate din taxa de stat în sumă de 12 280, 80 lei și cheltuieli de executare în
mărime de 2 156 lei.

La 03 decembrie 2021, Bușev Ghenadie și Bușev Irina au declarat apel, prin care au
solicitat casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 18 octombrie
2021 și emiterea unei hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată înaintată de
BC "Moldindconbank" SA.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2022, apelul declarat de Bușev Ghenadie și Bușeva Irina, a fost restituit ca fiind depus în afara termenului legal.

La 21 iunie 2022, a fost înregistrat recursul declarat de Bușev Ghenadie și Bușeva Irina prin care s-a solicitat casarea integrală a încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2022 și a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 18 octombrie 2021.

În motivarea cererii de recurs a fost menționat faptul că recurenții nu au participat la examinarea cauzei în prima instanță, iar procedura de expediere a actelor judecătorești a fost încălcată atât de către prima instanță, cât și de instanța de apel. De asemenea, recurenții au remarcat faptul că nu au participat la soluționarea cauzei în ordine de apel.

Suplimentar, făcând referire la termenul de 30 zile pentru contestarea hotărârii primei instanțe, recurenții au menționat că însemnările de refuz aplicate pe cotorul avizelor de recepție din 08 noiembrie 2021, reprezintă o contestație directă a actului judecătoresc, iar în acest sens consideră că s-au încadrat în termenul legal.

La 29 iulie 2022, a fost înregistrată referința BC "Moldindconbank" SA, prin care a fost solicitat respingerea cererii de recurs și menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Dat fiind faptul că la materialele cauzei nu sunt probe care să demonstreze recepționarea încheierii atacate cu recurs, Colegiul constată că recursul depus de Bușev Ghenadie și Bușeva Irina este în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și normele legale aplicabile la caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Bușev Ghenadie și Bușeva Irina, urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, Bușev Ghenadie și Bușeva Irina contestă încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2022, prin care, apelul declarat împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 18 octombrie 2021, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată, depusă de BC "Moldindconbank" SA către Bușev Ghenadie și Bușeva Irina cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost restituit în temeiul art. 369 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Cu referire la argumentele recurenților ce țin de legalitatea și temeinica hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 18 octombrie 2021, Colegiul civil menționează că instanța de recurs verifică temeinicia și legalitatea actului judecătoresc contestat prin prisma normelor de drept procedural, fără a se referi la fondul cauzei, circumstanță care degreveză instanța de obligația de a se expune asupra acestora.

La caz, potrivit art.362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În aceeași ordine de idei, este de menționat că Legea indică expres o modalitate de calcul a acestui termen și modul de atac, acesta fiind de 30 zile de la pronunțarea hotărârii, instanța de apel nefiind în drept de a deroga de la aceste prevederi.

Suplimentar, instanța de recurs menționează că potrivit art.362 alin.(2) din Codul de procedură civilă, repunerea în termenul de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116 din Codul de procedură civilă.

Potrivit prevederilor art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Cu toate acestea, deși ultima zi pentru declararea apelului împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 18 octombrie 2021, a fost 17 noiembrie 2021, cererea de apel a fost depusă de Bușev Ghenadie și Bușeva Irina la 03 decembrie 2021, fără solicitarea repunerii în termen și fără prezentarea probelor cu privire la imposibilitatea declarării apelului în termenul stabilit de lege.

De asemenea, instanța de recurs consideră că este afectat principiul disponibilității recurenților de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale stabilite la art. 61 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care, la materialele dosarului sunt anexate probe care confirmă recepționarea corespondenței expediate de către prima instanță în adresa lui Bușev Ghenadie și Bușeva Irina, depunerea referinței pe marginea acțiunii, a anexelor și cererilor pe dosar (f.d. 86-87, 89-122, 212 vol. I, f.d. 22-23, 24, 31-43, 51 vol. II), iar ținând cont de prevederile art.56 alin.(3) din Codul de procedură civilă, apelul urma a fi declarat până la 17 noiembrie 2021.

În contextul celor expuse supra, Colegiul consideră irelevante argumentele recurenților cu privire la faptul că nu au participat la examinarea cauzei în prima instanță și că procedura de expediere a actelor judecătorești a fost încălcată.

Astfel, luând în considerație că persoanele interesate nu au dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen și că cererea de apel a fost depusă fără a fi solicitată repunerea în termen, instanța de recurs constată că încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2022 este una întemeiată.

Suplimentar, Colegiul civil apreciază critic argumentele recurenților cu referire la faptul că însemnările de refuz aplicate pe cotorul avizelor de recepție reprezintă o contestație directă a actului judecătoresc.

Astfel, conform art. 364 alin. (1) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii. Cererea de apel cu toate

documentele anexate se poate depune prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, cu semnătură electronică avansată calificată.

Mai mult ca atât, prevederile art. 365 din Codul de procedură civilă, stipulează expres condițiile care trebuie să fie întrunite la depunerea unei cereri de apel, or, o simplă mențiune ” без акцепта ” aplicată pe cotorul avizelor de recepție nu poate fi asociată cu o cerere de apel, care trebuie să întrunească anumite condiții procedurale.

În aceeași ordine de idei, Colegiul civil remarcă faptul că potrivit art.369 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, asupra restituirii cererii de apel decide un complet din 3 judecători, fără citarea participanților la proces. Instanța de apel poate convoca participanții la proces în ședință prealabilă doar în cazul stabilit la alin. (1) lit. b).

Astfel, argumentele recurențelor că instanța de apel a omis citarea participanților la proces, nu sunt relevante în circumstanțele în care instanța nu este obligată ci, doar dispune opțiunea de a convoca o ședință de judecată cu participarea părților în cazul necesității elucidării unor aspecte neclare.

În continuare, Colegiul civil reține că art. 113 alin.(1) din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul mai reține că, de rând cu stabilirea anumitor drepturi, legislația procedurală instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei vizibilități de existență a unei stări de fapt. Respectiv, reînnoirea acestui termen pe motive, care nu au putere de convingere, poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Potrivit dispozițiilor art.10 alin.(1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par.(1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art.6 par.(1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Colegiul civil mai menționează că prin prisma jurisprudenței CtEDO (cauza Melnic vs RM (Hotărârea din 14.11.2006), Ciachir vs RM (Hotărârea din 15.01.2008), Popov vs RM (Hotărârea din 02.12.2005), Ponomaryov vs Ucraina (Hotărârea din 03.04.2008), Van Harn vs Germany (Hotărârea din 11.09.2007)), neprezentarea de către instanța de judecată

a motivelor pentru repunerea apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO.

Din această perspectivă, Colegiul civil susține poziția instanței de apel și consideră neîntemeiat recursul declarat de Bușev Ghenadie și Bușeva Irina, actul de discreție al instanței de apel, atacat cu recurs, urmând a fi menținut.

În temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Bușev Ghenadie și Bușeva Irina.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2022, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de BC "Moldindconbank" SA către Bușev Ghenadie și Bușeva Irina cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh